

Uchwała Nr 159/2015
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 9 kwietnia 2015 r.

w sprawie projektów rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do ustawy
o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych i edukacyjnych

Po rozpatrzeniu projektów rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych i edukacyjnych (pismo DIR.174.5.2015 z dnia 16 marca 2015 r.), Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 45 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) uchwała co następuje:

Rada zgłasza następujące uwagi do projektów rozporządzeń.

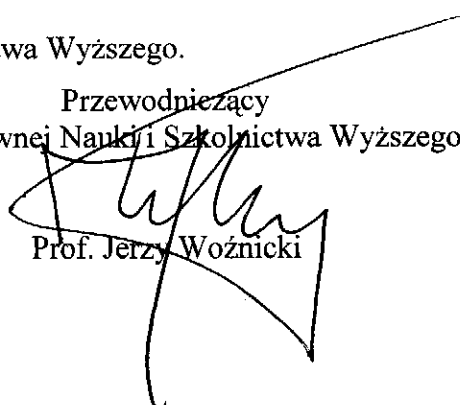
- 1. Uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób sprawujących opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku, odpowiedzialnych za planowanie procedur i doświadczeń oraz za ich przeprowadzenie, wykonujących procedury, uczestniczących w wykonywaniu procedur, uśmiercających zwierzęta wykorzystywane w procedurach oraz odpowiedzialnych za nadzór nad osobami sprawującymi opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku i ich dobrostanem.**
 - 1a. Proponowane rozporządzenie nie określa podmiotów uprawnionych do prowadzenia szkoleń wymienionych w §1-3, co doprowadzi do paraliżu decyzyjnego. Rozporządzenie nie określa również kryteriów, wedle których w/w podmioty nabywają uprawnienia do prowadzenia szkoleń. Rozwiązaniem tego problemu byłoby upoważnienie Krajowej Komisji Etycznej do weryfikacji i potwierdzania kompetencji podmiotów przeprowadzających szkolenia.
 - 1b. Pokrewnym problemem jest brak określenia procedur weryfikacji kompetencji ekspertów przeprowadzających szkolenia. Problem ten mógłby być rozwiązany jak wyżej, w ramach potwierdzania kompetencji podmiotów przeprowadzających szkolenia przez Krajową Komisję Etyczną.
 - 1c. Załącznik 1 p. 6 rozporządzenia przewiduje przeprowadzenie szkolenia z planowania doświadczeń i procedur. Jest to wiedza i umiejętności, którą nabywa się poprzez osiągnięcie tytułów i stopni naukowych, uzyskiwanie finansowania projektów badawczych i publikowanie ich wyników. Jest więc ona niemożliwa do przekazania w ramach krótkiego cyklu wykładów. Stąd też bardziej zasadnym wydaje się skupienie tematyki szkoleń w p. 6 zał. 1 wokół zagadnień związanych z dobrze udokumentowanymi przypadkami błędów popełnianych przy projektowaniu i przeprowadzaniu eksperymentów.
 - 1d. Rozporządzenie nie przewiduje wprowadzenia okresu przejściowego, niezbędnego do zorganizowania i uruchomienia systemu szkoleń. Brak okresu przejściowego doprowadzi do długotrwałego zablokowania działalności komisji etycznych i na trudny do określenia okres czasu uniemożliwi inicjowanie nowych programów badawczych. Spowoduje to np., katastrofalne załamanie wykorzystania funduszy UE przeznaczonych na aktywność badawczo-rozwojową podlegającą ocenie komisji

etycznych. Rozwiązaniem tego problemu byłoby przejściowe honorowanie dotychczasowych uprawnień osób, których działalność podlega ocenie komisji etycznych.

- 1.e. Zakres szkoleń przewidzianych w załącznikach 1-4 w niewystarczającym stopniu uwzględnia specyfikę badań prowadzonych na zwierzętach innych niż laboratoryjne. Niecelowym jest na przykład przeznaczanie dodatkowego czasu zajęć na omawianie zagadnień związanych z każdym gatunkiem z osobna. W stosownych miejscach bardziej zasadne będzie zaplanowanie zajęć uwzględniające grupy systematyczne (np., gryznie, ryby, płazy i gady), z uwzględnieniem ich wielkości stanowiącej podstawowy parametr różnicujący zasady obchodzenia się z nimi w procedurach podlegających ocenie komisji etycznych.
2. **Uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach oraz lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach**
 - 2a. W sytuacji, gdy zgodnie z zapisem ustawowym pozytywna opinia LKE zapada większością 2/3 głosów proces podejmowania decyzji powinien wykluczyć możliwość wstrzymania się od głosu, który w praktyce będzie jednoznaczny z wyrażeniem opinii negatywnej (gdyż może uniemożliwić osiągnięcie 2/3 głosów aprobujących wśród członków komisji biorących udział w głosowaniu). Ponadto wstrzymanie się od głosu nie wymaga uzasadnienia, co jest sprzeczne z duchem Dyrektywy UE. Proponowane tu sprecyzowanie zasad głosowania LKE mogłoby się znaleźć w §18.4 rozporządzenia.
 - 2b. Zgodnie z §8.1 kandydatury na członków lokalnej komisji etycznej rozpatrywane są jedynie pod kątem formalnym, co może skutkować wyborem osób nie mających żadnego przygotowywania merytorycznego. W celu nabycia minimum kwalifikacji przyszli członkowie komisji powinni zostać zobligowani do odbycia szkolenia przewidzianego rozporządzeniem w sprawie szkoleń, praktyk i staży, w zakresie przewidzianym dla osób odpowiedzialnych za planowanie procedur doświadczeń oraz za ich przeprowadzenie.
3. **Uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie trybu wylaniania ekspertów biorących udział w przeprowadzaniu kontroli użytkownika w zakresie doświadczeń na zwierzętach oraz wysokości ich wynagrodzenia**
 - 3a. Rozporządzenie nie precyzuje kryteriów merytorycznych, które mają być spełniane przez osoby pełniące funkcje ekspertów. W związku z tym należy utworzyć wzór formularza zgłoszenia eksperta, w którym kandydat przedstawiłby swoje wykształcenie, kompetencje i określające je słowa kluczowe. Zasadnym wydaje się, by eksperci uzyskiwali rekomendację Krajowej Komisji Etycznej. Ponadto eksperci powinni być również zobligowani do składania oświadczenia o braku konfliktu interesów.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki